

خرید ماهی تازه در دل خراسان

بازدید سالانه

۳ میلیون نفر از

چشمه‌سبز

محمد طاهریان مقدم رئیس اداره میراث فرهنگی و گردشگری شهرستان چناران گفت: مسیر چشمه سبز گلمکان به واسطه جذابیت‌های بصری و جاده سرسبزی که دارد، مسیر پررفت و آمدی برای گردشگران محسوب می‌شود از این رو سالانه حدود ۳ میلیون گردشگر از نقاط مختلف برای بازدید از چشمه سبز به این منطقه سفر می‌کنند.

چشمه‌ای با افسانه‌های تاریخی

چشمه سبز در گویش محلی‌ها به چشمه سَوز شناخته می‌شود؛ چرا که سبز در گویش اصیل خراسانی «سَوز» تلفظ می‌شود. افسانه‌های زیادی درباره این دریاچه نقل می‌شود. حتی گفته شده یکی از شاهان ساسانی، احتمالاً یزدگرد اول برای نوشیدن از آب این دریاچه و شفا گرفتن، مسیری طولانی را سفر کرده و بنا بر روایتی سال‌ها بعد در اثر بارندگی و طغیان دریاچه، قطعات طلا از زیر آب به زمین آمده است. چندین بار در شاهنامه و کتاب نزهه القلوب حمدالله مستوفی به چشمه سبز اشاره شده و فردوسی ماجرای سفر یزدگرد را روایت کرده و در بیتی آورده است: «چو نزدیکی چشمه سَورسید/ برون آمد از مهد و دریا بدید».

تنوع سوغات و محصولات محلی در گلمکان بالاست. آب‌وهوای کوهستانی این شهر، آن را به معدن گیاهان کوهی و دارویی تبدیل کرده است. علاوه بر آن شما با سفر به این شهر می‌توانید محصولات باغی متنوعی مثل گیلاس و سیب را از تولیدکنندگان و باغداران خریداری کنید. در بحث صنایع دستی می‌توانید آثار هنری زیبایی مثل گلیم

در سفر به گلمکان

به فرهنگ محلی احترام بگذاریم

گلمکان شهری بیلالی و گردشگری در ۷۰ کیلومتری مشهد است. بسیاری از افرادی که در گلمکان منزل شخصی دارند، ساکن شهرهای

فرهنگ محلی

قدس از جاذبه‌ای گردشگری و پرطرفدار در خراسان گزارش می‌دهد

نگینی سبز در دل کوهستان

مدیر این بوم‌گردی مهم‌ترین معضل گلمکان و چشمه سبز را عدم حمایت از فعالان حوزه گردشگری دانست و افزود: هنوز هم مسئولان به این منطقه نگاه گردشگری نداشته و به سودآوری این مسئله توجهی ندارند. گردشگری که به این منطقه سفر می‌کند تمام مایحتاج خود را از همین شهر خریداری می‌کند و یا از محصولات تولیدی مردم سوغات می‌خرد که این مسئله به رونق کسب و کار کمک می‌کند اما متأسفانه مسئولان در این ارتباط دغدغه‌ای ندارند.

وی افزود: در مسئله گردشگری صرفاً بحث حمایت‌های مادی مطرح نیست؛ توجه به زیباسازی شهر، نظافت محیط شهری و جمع‌آوری زباله‌ها از مناطق طبیعی می‌تواند نقش مهمی در جذب گردشگران داشته باشد. برای مثال دیدن زباله در محیطی مثل رودخانه‌ها تصویر خوشایندی برای گردشگران نیست و باید برای آن فکری کرد. حداقل کاری که در این ارتباط می‌توان کرد تمیز نگه داشتن خیابان‌های شهر است که متأسفانه به درستی انجام نمی‌شود.

مدیر قدیمی‌ترین بوم‌گردی گلمکان ادامه داد: از طرفی اطلاع‌رسانی‌ها در خصوص چشمه سبز و اقامتگاه‌ها خیلی ضعیف است. حتی تابلوهای راهنمای گردشگری هم از سمت شهرداری در منطقه نصب نشده برای همین ممکن است خیلی از گردشگران در جریان ممنوع بودن شنا و ماهی‌گیری در دریاچه نباشند. من خودم به میهمانانم تذکر می‌دهم که ماهی‌گیری از این دریاچه ممنوع است و در صورت تخلف، منابع طبیعی با آن‌ها برخورد می‌کند.

■ **ممنوعیت شنا را جدی بگیرد**

عمق چشمه سبز کمتر از ۴ متر نیست و شنا کردن در آن مطلقاً ممنوع است. چند وقت پیش نیز خبر غرق شدن سه نفر در چشمه سبز منتشر شد. میراث فرهنگی و گردشگری چناران می‌گوید تابلوهای شنا ممنوع در این مکان نصب شده است اما محلی‌ها این موضوع را رد می‌کنند.

مدیر یکی از بوم‌گردی‌ها هم می‌گوید: هیچ اطلاع‌رسانی مشخصی در این باره وجود ندارد و من همواره خودم به مسافران در مورد ممنوعیت شنا اطلاع‌رسانی می‌کنم. با توجه به اینکه کف چشمه سبز را لایه‌ای مثل ماسه بادی پوشانده، خطر شنا کردن در آن دوچندان می‌شود؛ از این‌رو توصیه می‌کنیم با توجه به نزدیک نبودن گروه‌های امداد در منطقه، از شنا کردن در آب چشمه سبز جداً خودداری کنید.

اما شاید مهم‌ترین و برجسته‌ترین سوغات و محصولات می‌توانید از گلمکان خریداری کنید عسل و ماهی است. بسیاری از باغدارها در کنار زمین خود با استفاده از آب رودخانه پرورش ماهی راه انداخته‌اند که شما می‌توانید برای خرید ماهی تازه به آن‌ها مراجعه کنید. عسل این منطقه نیز کاملاً ارگانیک و طبیعی است.

را حفظ کرده‌اند. بسیاری از آن‌ها با حضور گردشگرانی که پایبند به حجاب و موازین اخلاقی نیستند آزرده می‌شوند. بهتر است در سفر به این منطقه به فرهنگ محلی‌ها احترام بگذارید، درآمد اصلی مردم بر پایه کشاورزی و باغداری

گردشگرانی که پایبند به حجاب و موازین اخلاقی

نیستند آزرده می‌شوند. بهتر است در سفر به

این منطقه به فرهنگ محلی‌ها احترام بگذارید،

درآمد اصلی مردم بر پایه کشاورزی و باغداری

گردشگرانی که پایبند به حجاب و موازین اخلاقی

نیستند آزرده می‌شوند. بهتر است در سفر به

این منطقه به فرهنگ محلی‌ها احترام بگذارید،

درآمد اصلی مردم بر پایه کشاورزی و باغداری

گردشگرانی که پایبند به حجاب و موازین اخلاقی

نیستند آزرده می‌شوند. بهتر است در سفر به

این منطقه به فرهنگ محلی‌ها احترام بگذارید،

درآمد اصلی مردم بر پایه کشاورزی و باغداری

گردشگرانی که پایبند به حجاب و موازین اخلاقی

نیستند آزرده می‌شوند. بهتر است در سفر به

این منطقه به فرهنگ محلی‌ها احترام بگذارید،

درآمد اصلی مردم بر پایه کشاورزی و باغداری

گردشگرانی که پایبند به حجاب و موازین اخلاقی

نیستند آزرده می‌شوند. بهتر است در سفر به

این منطقه به فرهنگ محلی‌ها احترام بگذارید،

درآمد اصلی مردم بر پایه کشاورزی و باغداری

گردشگرانی که پایبند به حجاب و موازین اخلاقی

نیستند آزرده می‌شوند. بهتر است در سفر به

این منطقه به فرهنگ محلی‌ها احترام بگذارید،

درآمد اصلی مردم بر پایه کشاورزی و باغداری

گردشگرانی که پایبند به حجاب و موازین اخلاقی

نیستند آزرده می‌شوند. بهتر است در سفر به

این منطقه به فرهنگ محلی‌ها احترام بگذارید،

درآمد اصلی مردم بر پایه کشاورزی و باغداری

گردشگرانی که پایبند به حجاب و موازین اخلاقی

نیستند آزرده می‌شوند. بهتر است در سفر به

این منطقه به فرهنگ محلی‌ها احترام بگذارید،

درآمد اصلی مردم بر پایه کشاورزی و باغداری

گردشگرانی که پایبند به حجاب و موازین اخلاقی

نیستند آزرده می‌شوند. بهتر است در سفر به

این منطقه به فرهنگ محلی‌ها احترام بگذارید،

درآمد اصلی مردم بر پایه کشاورزی و باغداری

گردشگرانی که پایبند به حجاب و موازین اخلاقی

نیستند آزرده می‌شوند. بهتر است در سفر به

این منطقه به فرهنگ محلی‌ها احترام بگذارید،

درآمد اصلی مردم بر پایه کشاورزی و باغداری

گردشگرانی که پایبند به حجاب و موازین اخلاقی

نیستند آزرده می‌شوند. بهتر است در سفر به

این منطقه به فرهنگ محلی‌ها احترام بگذارید،

درآمد اصلی مردم بر پایه کشاورزی و باغداری

گردشگرانی که پایبند به حجاب و موازین اخلاقی

نیستند آزرده می‌شوند. بهتر است در سفر به

این منطقه به فرهنگ محلی‌ها احترام بگذارید،

درآمد اصلی مردم بر پایه کشاورزی و باغداری

گردشگرانی که پایبند به حجاب و موازین اخلاقی

نیستند آزرده می‌شوند. بهتر است در سفر به

این منطقه به فرهنگ محلی‌ها احترام بگذارید،

درآمد اصلی مردم بر پایه کشاورزی و باغداری

گردشگرانی که پایبند به حجاب و موازین اخلاقی

نیستند آزرده می‌شوند. بهتر است در سفر به

این منطقه به فرهنگ محلی‌ها احترام بگذارید،

درآمد اصلی مردم بر پایه کشاورزی و باغداری

گردشگرانی که پایبند به حجاب و موازین اخلاقی

نیستند آزرده می‌شوند. بهتر است در سفر به

این منطقه به فرهنگ محلی‌ها احترام بگذارید،

درآمد اصلی مردم بر پایه کشاورزی و باغداری

گردشگرانی که پایبند به حجاب و موازین اخلاقی

نیستند آزرده می‌شوند. بهتر است در سفر به

این منطقه به فرهنگ محلی‌ها احترام بگذارید،

درآمد اصلی مردم بر پایه کشاورزی و باغداری

گردشگرانی که پایبند به حجاب و موازین اخلاقی

نیستند آزرده می‌شوند. بهتر است در سفر به

این منطقه به فرهنگ محلی‌ها احترام بگذارید،

درآمد اصلی مردم بر پایه کشاورزی و باغداری

گردشگرانی که پایبند به حجاب و موازین اخلاقی

نیستند آزرده می‌شوند. بهتر است در سفر به

این منطقه به فرهنگ محلی‌ها احترام بگذارید،

درآمد اصلی مردم بر پایه کشاورزی و باغداری

گردشگرانی که پایبند به حجاب و موازین اخلاقی

نیستند آزرده می‌شوند. بهتر است در سفر به

این منطقه به فرهنگ محلی‌ها احترام بگذارید،

درآمد اصلی مردم بر پایه کشاورزی و باغداری

گردشگرانی که پایبند به حجاب و موازین اخلاقی

نیستند آزرده می‌شوند. بهتر است در سفر به

این منطقه به فرهنگ محلی‌ها احترام بگذارید،

درآمد اصلی مردم بر پایه کشاورزی و باغداری

گردشگرانی که پایبند به حجاب و موازین اخلاقی

نیستند آزرده می‌شوند. بهتر است در سفر به

این منطقه به فرهنگ محلی‌ها احترام بگذارید،

درآمد اصلی مردم بر پایه کشاورزی و باغداری

گردشگرانی که پایبند به حجاب و موازین اخلاقی

نیستند آزرده می‌شوند. بهتر است در سفر به

این منطقه به فرهنگ محلی‌ها احترام بگذارید،

درآمد اصلی مردم بر پایه کشاورزی و باغداری

گردشگرانی که پایبند به حجاب و موازین اخلاقی

نیستند آزرده می‌شوند. بهتر است در سفر به

این منطقه به فرهنگ محلی‌ها احترام بگذارید،

درآمد اصلی مردم بر پایه کشاورزی و باغداری

گردشگرانی که پایبند به حجاب و موازین اخلاقی

نیستند آزرده می‌شوند. بهتر است در سفر به

این منطقه به فرهنگ محلی‌ها احترام بگذارید،

درآمد اصلی مردم بر پایه کشاورزی و باغداری

گردشگرانی که پایبند به حجاب و موازین اخلاقی

نیستند آزرده می‌شوند. بهتر است در سفر به

این منطقه به فرهنگ محلی‌ها احترام بگذارید،

درآمد اصلی مردم بر پایه کشاورزی و باغداری

گردشگرانی که پایبند به حجاب و موازین اخلاقی

نیستند آزرده می‌شوند. بهتر است در سفر به

این منطقه به فرهنگ محلی‌ها احترام بگذارید،

گردشگری

به چشمه سبز که رسیدید به این مناطق هم سر بزنید

گلمکان علاوه بر چشمه سبز، جاذبه‌های تاریخی و طبیعی بی‌نظیر دیگری هم دارد که حیف است به آن‌ها سر نزنید.

یکی از مناطقی که توصیه می‌کنیم حتماً به آن سر بزنید، گورستان کهن سبز است. در این گورستان می‌توانید سنگ قبرهایی دیدنی را مشاهده کنید که نظیر آن‌ها کمتر به چشمتان می‌خورد. گورستانی کهن در محدوده توس و مشهد که در پشت هر یک از قبرهای آن داستانی وجود دارد. سنگ‌های خرازی تراش نخورده‌ای روی هر کدام از قبرها قرار گرفته که از جنس مرمر یا هرکاره هستند و کتیبه‌هایی نیز روی آن‌ها نقش بسته است. این کتیبه‌ها با خطوط ثلث یا نستعلیق جلوه بی‌نظیری پیدا کرده و نشان از فرهنگ و هنر گذشتگان این مرز و بوم است. بازدید از این گورستان به همراه یکی از قدیمی‌های منطقه که بتواند داستان پشت کتیبه‌ها را روایت کند، تجربه جالبی را برای شما رقم خواهد زد.

■ **بنای تاریخی که به طمع گنج تخریب شد**

در حاشیه رودخانه‌ای که از چشمه سبز سرچشمه می‌گیرد، می‌توانید از بقعه خواجه دیدن کنید. بقعه‌ای به شکل یک چهاردیواری که به خواجه قاضی نسبت داده می‌شود و از ظواهر امر پیداست که بیش از هزار سال از مرگ آن می‌گذرد. این بنا به دلایل مختلفی در طول سالیان تا حد زیادی تغییر شکل یافته و تخریب شده است. شایعاتی مثل وجود گنج یا عتیقه در این مقبره موجب کنودکاو و در نهایت آسیب رساندن به آن شده است. نقل شده است این بنا در گذشته محل تجمع صوفیان بوده اما حالا دیگر خبری از سنگ قبر اولیه و ضریح آن نیست.

در نزدیکی گورستان قدیمی گلمکان، مقبره‌ای محقر و ساده از خواجه‌داد، عارف قرن پنجم وجود دارد. او شخصیتی عارف مسلک و قابل احترام در بین مردم بوده و در زمان جنگ‌های سلجوقیان و غزنویان در این منطقه زندگی می‌کرده است. اسناد تاریخی این احتمال را می‌دهند که مزار او در گذشته منزل این عارف یا خانقاه صوفیان بوده است.

یکی از دیدنی‌های عجیب و غریبی که در بازدید از چشمه سبز با آن روبه‌رو می‌شوید، در واقع یک معماری تاریخی است. در مسیر منتهی به چشمه‌سبز چهار هاون وجود دارد که در دل سنگ‌ها ساخته شده است. قدیمی‌ترها می‌گویند در گذشته، گیاهی به نام هوم در داخل این هاون‌های سنگی کوبیده می‌شده که خاصیت درمانی داشته است. محل دقیق این هاون‌ها مشخص نیست و هنوز هم اطلاعات دقیقی از پیشینه آن در دسترس نیست.

■ **موزه‌ای که زمانی منزل استاد موسیقی ایران بوده است**

توصیه می‌کنیم پس از بازدید از این جاذبه‌های تاریخی، به موزه مردم‌شناسی گلمکان هم سر بزنید. این موزه نتیجه سال‌ها تلاش و گردآوری احمدعلی شجریان، برادر استاد شجریان است؛ یک ساختمان دوطبقه در شیب کوه که نمایی فیروزه‌ای رنگ و کاشی‌کاری شده دارد. درب و پنجره این ساختمان از جنس چوب‌های مشکب با شیشه‌های رنگین است که نمای زیبایی را ایجاد کرده. محمدرضا شجریان زمانی که در این منطقه معلم بوده در این خانه زندگی می‌کرده است.

■ **۶ اقامتگاه بوم‌گردی میزبان گردشگران هستند**

منطقه چشمه سبز به دلائل طبیعت بکری که دارد، مورد استقبال بسیاری از مسافران قرار می‌گیرد. از این رو برای اقامت گردشگران با کمک بخش خصوصی محلی برای اقامت مسافران تعبیه شده است. در فاز نخست این پروژه، در سال ۹۸ نخستین اقامتگاه بوم‌گردی در شهر گلمکان تأسیس شد. در حال حاضر هم برای رفاه حال مسافران و گردشگران در خود شهر گلمکان ۶ اقامتگاه بوم‌گردی وجود دارد. در تعطیلات که میزان مسافران افزایش پیدا می‌کند، معمولاً مشهد از گردشگران و مسافران اشباع می‌شود و شما می‌توانید با توجه به فاصله نزدیک گلمکان تا مشهد، در اقامتگاه‌های این شهر سکونت کنید.